
مرکز تحقیقات تعیین کننده های اجتماعی سلامت

برنامه راهبردی

سال های ۱۴۰۰-۱۴۰۴

بسمه تعالی

معرفی مرکز

مرکز تحقیقات تعیین کننده های اجتماعی سلامت در تاریخ ۱۳۹۲/۶/۱۲ موافقت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی را کسب نموده و از اواخر همان سال با تکمیل فضای فیزیکی، بعنوان زیرمجموعه پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی شروع به فعالیت نمود. این مرکز در اسفند ماه سال ۱۳۹۶ موفق به کسب موافقت اصولی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شد.

طیف وسیعی از بیماری های غدد درون ریز و متابولیسم، ماهیتی مزمن و غیر واگیر داشته و ارتباط مستقیمی با الگوهای رفتاری و سبک زندگی افراد دارد. این رفتارها علاوه بر زمینه های فردی عمدتاً تحت تاثیر محیط زندگی و زمینه های اجتماعی و فرهنگی جوامع مختلف شکل می گیرد. از این رو علاوه بر زمینه های فردی، بررسی و شناخت عوامل محیطی و اجتماعی موثر بر سبک زندگی زمینه ساز این بیماری ها حوزه ی تحقیقاتی مهمی در زمینه حفظ و ارتقاء سلامت جامعه محسوب می شود.

مدیریت وزن به عنوان اولین دستاورد اصلاح سبک زندگی ناسالم در بسیاری از جوامع است که خود می تواند پیش زمینه ی کنترل عوامل خطر گروه قابل توجهی از بیماری های غیرواگیر از جمله دیابت، پرفشاری خون، بیماری های قلبی-عروقی، بیماری های مزمن کلیوی، گوارشی و تنفسی و برخی از انواع سرطانها باشد. از این رو شناسایی عوامل اجتماعی موثر بر مدیریت وزن و اختلالات متابولیک ناشی از آن از اهمیت بالایی در کاهش بیماری های غیرواگیر، بار ناشی از آنها بر سیستم بهداشتی-درمانی و ارتقاء کیفیت زندگی افراد برخوردارند. از این رو مرکز تحقیقات تعیین کننده های اجتماعی سلامت به عنوان یکی از مراکز پژوهشکده علوم غدد درون ریز و متابولیسم در قالب سیاستها و اهداف کلی پژوهشکده، رسالت پژوهش در زمینه ی تعیین کننده های محیطی و اجتماعی چاقی و سندرم متابولیک و سبک زندگی مرتبط با آنها را بر عهده دارد. این مرکز با توجه به سیاست های کلان نظام سلامت و ابلاغی رهبر معظم انقلاب در فروردین ۱۳۹۳، رویکردی جامع و کل نگر به مقوله سلامت داشته و با توجه به ارتباط تنگاتنگ ابعاد مختلف سلامت اعم از جسمانی، روانشناختی، اجتماعی و معنوی، ضمن تمرکز بر تعیین کننده های اجتماعی سلامت، دیگر ابعاد را نیز در طراحی مطالعات خود مد نظر قرار داده است.

چشم انداز (Vision)

با توکل به خداوند متعال، این مرکز در نظر دارد که در افق ۱۴۰۴ ه. ش. با تکیه بر نیروی انسانی توانمند و حوزه ی تحقیقاتی تاثیرگذار بر ارتقاء سلامت جامعه، ضمن بالابردن سهم کشورمان در تولید علم، به سوی هدف نهایی ارتقا سلامت جامعه و تامین عدالت در حوزه سلامت گام بردارد.

رسالت و مأموریت (Mission)

مهمترین رسالت این مرکز توسعه پژوهش های منطقه ای، ملی و بین المللی در حوزه عوامل اجتماعی موثر بر چاقی و سندرم متابولیک در راستای ارتقای سطح سلامت جامعه و عدالت اجتماعی می باشد. همچنین این مرکز در صدد است با به خدمت گرفتن دانش حاصله در سطح جامعه، تربیت نیروهای تخصصی و جذب اعتبارات و مشارکت سازمان ها دولتی و خصوصی در راستای چشم انداز توسعه ملی حرکت نماید.

اعضای مرکز تحقیقات تعیین کننده های اجتماعی سلامت			
ردیف	نام و نام خانوادگی	رتبه/سمت	وضعیت استخدامی/نوع قرارداد
۱	دکتر پریسا امیری	ریاست مرکز	هیئت علمی رسمی
۲	خانم سارا جلالی فراهانی	محقق عالی	ضریب کای هیئت علمی
۳	دکتر مهدیه نیکنام	کارشناس تحقیق	قرارداد کار معین
۴	دکتر هستی مسیحای اکبر	محقق ساده	قرارداد کار معین
۵	دکتر پرنیان پروین	کارشناس تحقیق	طرح نیروی انسانی
۶	خانم بهاره جوهری تهرانی	مسئول دفتر	قرارداد کار معین

ارزش ها (Values)

- ۱- حفظ کرامت انسانی موکد در دین مبین اسلام
- ۲- رعایت اخلاق پزشکی و اخلاق در پژوهش
- ۳- پایبندی به قوانین و مقررات و سیاست های متبوع
- ۴- رعایت صرفه و صلاح جامعه در اولویت گزاری و تخصیص منابع
- ۵- شایسته سالاری
- ۶- مسئولیت پذیری
- ۷- ایجاد محیط کاری علمی و صمیمی در ارتقا توانمندی های مرکز
- ۸- بکارگیری و تقویت پتانسیل های فردی محققین و ارتقا توانایی های کار تیمی

اولویت های تحقیقاتی مرکز

- بررسی بستر، ساختارهای اجتماعی و سیاستگذاری های موثر بر کنترل چاقی و سندرم متابولیک
- بررسی الگوهای رفتاری و سبک های زندگی زمینه ساز چاقی و سندرم متابولیک
- بررسی محیط فیزیکی موثر بر الگوهای رفتاری و سبک های زندگی زمینه ساز چاقی و سندرم متابولیک از جمله ویژگی های محل زندگی ، محیط کار، کیفیت آب و هوا، حمل و نقل، ترافیک و امنیت غذایی
- بررسی زمینه های روانی-اجتماعی موثر بر الگوهای رفتاری و سبک های زندگی زمینه ساز چاقی و سندرم متابولیک از جمله اضطراب، استرس، افسردگی، تصویر بدنی، حمایت اجتماعی، سرمایه اجتماعی، آمادگی اجتماعی، همبستگی اجتماعی و نشاط اجتماعی
- بررسی اثربخشی مداخلات اصلاح سبک های زندگی زمینه ساز چاقی و سندرم متابولیک و ارتقاء خودمراقبتی و کیفیت زندگی
- معرفی و بومی سازی ابزارهای سنجش عوامل اجتماعی موثر بر چاقی و سندرم متابولیک و سبک های زندگی مرتبط با آن

اهداف (Goals)

ماموریت و چشم انداز مرکز با تحقق اهداف زیر حاصل میگردد:

پژوهش

- طراحی و اجرای پژوهش های کاربردی با تمرکز بر نیازهای کشور و در راستای ارتقاء سلامت جامعه
- انتشار نتایج پژوهش ها در مجامع ملی و بین المللی و مجلات معتبر داخلی و خارجی
- برنامه ریزی جهت دریافت گرنت های پژوهشی داخلی و بین المللی
- افزایش پتانسیل های پژوهشی مرکز با ایجاد همکاری تخصصی با سایر مراکز تحقیقاتی داخل و خارج از کشور

آموزش

- پذیرش و آموزش دانشجویان دکتری پژوهش محور
- مشاوره پایان نامه های دانشجویی در مقاطع مختلف تحصیل پزشکی (عمومی، تخصصی و فوق تخصصی) و علوم مربوطه
- طراحی و اجرای کارگاه های آموزشی مرتبط با حوزه پژوهشی مرکز

اثرگذاری اجتماعی

- تولید و ترجمان دانش موثر بر ارتقا سبک های زندگی سالم و کنترل وزن و سندرم متابولیک ناشی از آن در سطح عموم جامعه
- تولید و ترجمان دانش موثر بر ارتقا سبک های زندگی سالم و کنترل وزن و سندرم متابولیک ناشی از آن در سطح ارائه دهندگان خدمات سلامت
- تولید و ترجمان دانش موثر بر ارتقا سبک های زندگی سالم و کنترل وزن و سندرم متابولیک ناشی از آن در سطح سیاست گذاری و برنامه ریزی

اهداف راهبردی مرکز (Strategic goals)

- ۱- ارائه طرح های تحقیقاتی در راستای اولویت های مرکز
- ۲- نگارش مقالات علمی جهت نشر و ارائه در مجلات معتبر علمی داخلی و خارجی
- ۳- ارسال مقالات علمی جهت شرکت و ارائه در کنگره ها و سمینارهای داخلی و خارجی
- ۴- داوری مقالات علمی-پژوهشی داخلی و خارجی برای مجلات معتبر
- ۵- آموزش دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا برای هدایت پایان نامه
- ۶- همکاری با سایر گروه های تخصصی، دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و وزارت بهداشت و آموزش پزشکی
- ۷- همکاری با دانشگاه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی بین المللی
- ۸- جذب گرنت های پژوهشی

اهداف عملیاتی تا سال ۱۴۰۴:

با توجه به اینکه حوزه تحقیقاتی این مرکز ریشه در تغییر و تحولات اجتماعی دارد، محتمل است اهداف عملیاتی ارائه شده تحت تاثیر این تغییرات قرار گیرد.

برنامه عملیاتی مرکز تحقیقات تعیین کننده های اجتماعی سلامت سال های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴							
اهداف کلی	اهداف راهبردی	اهداف عملیاتی	سال				
			۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴
G1: بررسی عوامل اجتماعی موثر بر چاقی و سندرم متابولیک و سبک های زندگی زمینه ساز آنها	طراحی و اجرای طرح های پژوهشی مربوطه	تهیه و ارسال ۱۸۷ طرح پژوهشی برای پژوهشکده، دانشگاه و موسسه نيماد	۱۹	۳۰	۳۸	۴۶	۵۴
		چاپ ۱۸۷ مقاله علمی در مجلات معتبر	۱۹	۳۰	۳۸	۴۶	۵۴
G2: افزایش کمیت و کیفیت انتشار نتایج پژوهش ها (چاپ مقالات، کتاب و ...)	ارتقاء کیفیت مقالات چاپ شده	تالیف/ترجمه حداقل یک کتاب انگلیسی/فارسی و یا بخش هایی از کتاب مرجع					۱
		چاپ حداقل ۱۰ مقاله با $IF \geq 4$		۲	۲	۳	۳
		چاپ حداقل ۶۰٪ مقالات در مجلات Q1 بر اساس Cite Score		۱۱	۱۸	۲۳	۲۸
		تطابق با اولویت ها	-	%۷۰	%۷۰	%۷۰	%۷۰
G3: اهتمام در راستای طراحی نظام ثبت داده های مورد نیاز در پژوهش های رفتاری و اجتماعی مرتبط	ایجاد بانک اطلاعاتی عوامل اجتماعی موثر بر چاقی و سندرم متابولیک مرتبط	ایجاد حداقل یک بانک اطلاعاتی در راستای ایجاد بستر پژوهشی مرتبط با اهداف مرکز					۱
		اعضای هیئت علمی	۱	۲	۳	۴	۵
G4: افزایش تعداد نیروی انسانی تمام وقت مطابق با رشد کمی پژوهشی مورد انتظار	پژوهشگر در سطوح مختلف نیروی طرحی/سرباز نخبه	پژوهشگر در سطوح مختلف	۳	۴	۵	۶	۷
		آمار/اپیدمیولوژیست تمام وقت	۲	۲	۲	۲	۲
G5: ارتقاء کیفی نیروی انسانی جهت انجام پژوهش های بین رشته ای و در راستای اولویت های مرکز	اعضای هیئت علمی	سلامت جامعه، تغذیه جامعه، جامعه شناسی سلامت، آموزش سلامت، سیاستگذاری سلامت و اپیدمیولوژی	۱	۱	۱	۱	۱
		پژوهشگر در سطوح مختلف	۱	۱	۱	۱	۱
		دکتری تخصصی آموزشی و پژوهش محور	۱	۱			
G6: تربیت دانشجو	طراحی و بومی سازی ابزارهای مورد نیاز برای دستیابی به اهداف مرکز	دکتری تخصصی آموزشی و پژوهش محور	۱	۱			
		طراحی و بومی سازی ابزارهای مورد نیاز در پژوهش های رفتاری و اجتماعی مرتبط	۱		۱		
G7: اهتمام در راستای طراحی ابزارهای مورد نیاز در پژوهش های رفتاری و اجتماعی مرتبط	ایجاد همکاری های بین المللی	چاپ مقالات با همکاری بین المللی	۲	۳	۴	۴	۵

۱۲	۱۰	۸	۶	۴	داوری حداقل ۴۰ مقاله برای مجلات معتبر و مرتبط با زمینه فعالیت مرکز	داوری مقالات برای مجلات معتبر	G8: گسترش تعامل با سایر مراکز تحقیقاتی داخل و خارج از کشور
۱	۱	۱	۱	۱	اهتمام در همکاری با گروهها و سایر مراکز آموزش عالی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در داخل	حفظ و افزایش همکاری های داخلی	
۳	۳	۲	۲	۲	جذب ۱۰ گرنت از دانشگاه و ۲ گرنت از موسسات داخلی و بین المللی طی دوره		G9: افزایش جذب گرنت های پژوهشی
۱	۱	۱	۱	۱	برگزاری ۵ کارگاه روش تحقیق کیفی	برگزاری کارگاه های مرتبط با حوزه تحقیقاتی مرکز برای محققین و دانشجویان	G10: تلاش در جهت افزایش دانش و توانمندسازی نیروهای تخصصی در زمینه نوشتن مقالات علمی در راستای اولویت های پژوهشی مرکز
۱		۱		۱	برگزاری حداقل ۳ کارگاه برای گروه های هدف		G11: تلاش در جهت افزایش دانش و توانمندسازی عموم/متخصصین/سیاستگذاران در خصوص پیشگیری از بیماری های غدد درون ریز
۱	۱	۱	۱		تهیه ی بروشور و کتابچه های آموزشی برای گروه های هدف	برگزاری کارگاه، تهیه ی بسته های آموزشی و انتشار اخبار پژوهشی مرتبط	
۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۴	همکاری با روابط عمومی در انتشار حداقل ۲۰ خبر مبتنی بر پژوهش های مرکز در رسانه های معتبر داخلی		
۲۱	۱۹	۱۷	۱۵	۱۳	ارتقاء شاخص H مرکز از میزان فعلی ۱۳ به ۲۱	ارتقای جایگاه و رتبه علمی مرکز	G12: تلاش در جهت ارتقاء موقعیت مرکز در سامانه علم سنجی وزارت بهداشت
۲۰۰۰	۱۶۰۰	۱۳۰۰	۱۰۰۰	۷۰۰	تعداد استنادات مقالات مرکز طی دوره		
۲	۲	۲	۲	۱	چاپ مقالات مروری طی دوره		

تعیین نقاط قوت و ضعف – فرصت و تهدید (SWOT)

نقاط قوت (Strengths)

۱. وجود عضو هیئت علمی و محققین تمام وقت، توانمند و علاقمند
۲. اهمیت، جامعیت و بدیع بودن حوزه ی تحقیقاتی تعیین کننده های اجتماعی سلامت در مدیریت وزن و سندرم متابولیک
۳. دسترسی بانک اطلاعاتی مطالعه قند و لیپید تهران
۴. امکان اجرای طرح های تحقیقاتی حائز اهمیت و مستقل از تجهیزات و اقدامات آزمایشگاهی پر هزینه
۵. پتانسیل جذب دانشجویان دکترای پژوهش محور

نقاط ضعف (Weaknesses)

- ۱W- کمبود نیروی انسانی توانمند در قالب هیئت علمی، ضریب کا و پژوهشگر
- ۲W- عدم دسترسی به داده های تخصصی و جامع (منطقه ای و ملی) در حوزه ی تعیین کننده های اجتماعی سلامت
- ۳W- کمبود نیروهای تخصصی در حوزه ی آمار حیاتی و پژوهشگران مسلط به تجزیه و تحلیل آماری
- ۴W- کمبود نیروی انسانی مجرب جهت جذب گرنت های تحقیقاتی
- ۵W- کمبود ارتباطات داخلی و بین المللی با مراکز علمی معتبر
- ۶W- ضعف در شناسایی و جذب دانشجویان توانمند در حوزه ی تحقیقاتی مرتبط
- ۷W- مهاجرت روزافزون پژوهشگران توانمند و مجرب

فرصت ها (Opportunities)

- ۱O- تاکید بر ضرورت تحقیقات حوزه ی تعیین کننده های اجتماعی سلامت در اسناد بالادستی کشور و وزارت متبوع
- ۲O- بدیع بودن تحقیقات در حوزه ی تعیین کننده های اجتماعی سلامت
- ۳O- تحت پوشش بودن دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و پژوهشکده ی غدد، به عنوان معتبرترین و خوش نام ترین پایگاه های علمی و تحقیقاتی کشور
- ۴O- وجود مراکز تحقیقاتی مختلف در پژوهشکده و امکان مشارکت در اجرای طرح های بین رشته ای
- ۵O- وجود مراکز علمی و پژوهشی در رشته های مختلف علوم انسانی که امکان همکاری های بین رشته ای را فراهم می سازد

تهدیدها (Threats)

- ۱T- عدم تطابق قوانین وزارت علوم و وزارت بهداشت و عدم وجود تفاهم نامه های مشخص جهت همکاری بین رشته ای
- ۲T- اهداف و آموزش متفاوت گروه های علوم انسانی، علوم پایه و علوم بهداشتی و دشواری همکاری بین رشته ای
- ۳T- عدم وجود ساز و کار مناسب و در دسترس جهت توانمندسازی دانشجویان علاقه مند به پژوهش
- ۴T- عدم شناخت کافی از تحقیقات حوزه ی تعیین کننده های اجتماعی سلامت و اهمیت آن در گروه های بالینی
- ۵T- عدم امکان جذب و یا ریزش نیروهای توانمند موجود به دلیل معیارهای ارزشیابی دشوار یا نامناسب، تغییر مکرر قوانین و فرآیندهای اجرایی، کمبود منابع مالی و ردیف استخدامی

- ۶T- مشکلات موجود در زمینه ی اخذ گرنت های داخلی و بین المللی
- ۷T- زمان بر بودن داوری اولیه و اخذ پذیرش مقالات
- ۸T- کمبود بودجه اختصاص یافته جهت حمایت از طرح های تحقیقاتی و شرکت و تبادل اطلاعات در مجامع بین المللی
- ۹T- عدم همکاری سازمان های دولتی و خصوصی جهت کاربردی نمودن دانش حاصله

حوزه های کاربرست و ذینفعان تحقیقات مرکز

- پژوهشگران و اساتید حوزه ی سلامت
- سیاست گزاران و متولیان حوزه سلامت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- سایر وزارت خانه ها و سازمان های فعال در حوزه ی سلامت از جمله آموزش و پرورش، شهرداری، بهزیستی...
- رسانه های ملی و محلی